

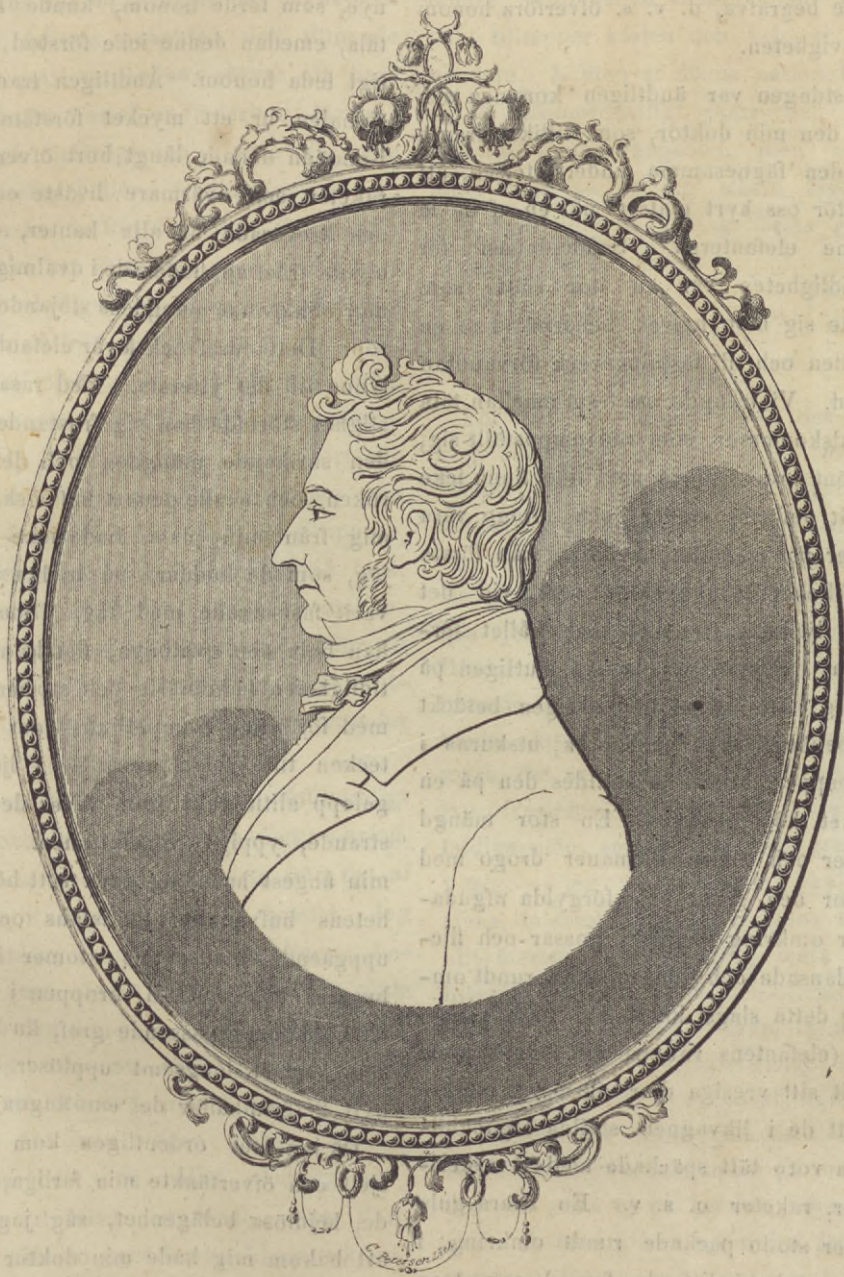
Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 23. Ut kommer hvarje Söndag. **Göteborg** den 8 Juni 1856. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B:co. X årgången

Johan Gabriel Richert.

Vi anse oss göra våra läsare ett nöje då vi, härmed, bringa en ärlig Svensk hyllning åt en af vårt lands genier, åt en man, som aldrig böjt sig för något annat än Guds och sin egen fria vilja, åt en Thorgny Lagmans, Snorro Sturlessons och de Grekiske Classikernes själafrände.

På det, å jernbemängd odalmanngrund, ej långt från Weners sydliga strand, belägna, blomomdoftade Trufveholm, är en man, hvars minne blifver, ännu sedan många generationer af nollor slumra i glöm-

skans natt. Han var Spiritus Rector i vårt nya lagförslag. Han fann, i Rikets Grundlag, icke någon §, som förpligtade honom att inställa sig hos den constitutionelle konungen "på befallning". Han stämplade, i afgifvet utlåtande, påkalladt efter den bekanta skeppshandeln, denna transaction med märket "nefas". Rummet medgifver icke att uppräknas alla hans stora förtjenster. Med få ord: Han bär rättvisans svärd hög- buret.

Johan Gabriel Richert, född 1784: student i Lund 1800: Auscultant i Götha Hof-Rätt

1801: utnämndes till v. Häradshöfding 1805: fick Kongl. fullmakt på Häradshöfdinge namn och beföringsrätt 1813: förordnades till Ledamot i Lag-Commitéen 1814: valdes till Ledamot af Tryckfrihets-Commitéen 1818: förordnades till Sekreterare vid Justitie Canslers Embetet, med titel af förste Expeditions Sekreterare i Konungens Cancelli 1820: erhöll domsaga i Kalmar Län 1821 och, genom byte, domsaga i Skaraborgs Län 1822: afgick från Lag-Commitéen och tillträdde förvaltningen af domsagan 1823: valdes samma år till supleant för Justitie Ombudsmans Embetet och kallades kort derefter till Justitie Ombudsman, men afsade sig detta embete: återkallades till Lag-Commitéen 1824: utnämndes till riddare af Nordstjerne-Orden 1825: tillträdde åter förvaltningen af domsagan, efter slutadt arbete i Lag-Commitéen, 1832: kallades till Ledamot af Lagberedningen, 1841, men afsade sig; kallades å nyo 1844 och emottog kallelsen: valdes åter till Ledamot af Tryckfrihets-Commitéen s. å.

Må han länge lefva, omhuldad af den europeiskt ryktbare Entomologens dotter, och må han, rättvisligen, ursägta, att vi, i detta blad, lemna en dimmbild af hans ädla profil!

Genrebilder från Birmanien.

Rangoon, hufvudstaden, under den våta och torra årstiden. — Nejdens yppiga vegetation. — En likbegängelse med fyrverkeri och äfventyret på en skenande elefant. — Gnapee, nationalkrydda. — Anmärkningar öfver land och folk.

Engelska politiken förebar gerna under kriget med Ryssland, att den blott kämpade för "rätt" och "civilisation," icke af egenyttiga afsigter, alls icke för att eröfra. Men under denna uppoffrande oegennyttiga knöt den ett helt, stort konungarrike, Oude, till sina redan vidsträckta eröfringar i Indien, stora som Europa och kort förut hade det, efter många blodiga krig, lyckats dess slughet och vapenmagt att göra den skönaste, största och värdefullaste delen af

Birmaniska riket underdånigt Englands krigsvärmande uppborrdsmän.

Vår berättelse infaller under senare perioden af detta Birmaniska krig. De flacka kusterna och de tätt med vegetation öfvervexta strandbräddarne omkring Birmaniens eröfrade hufvudstad, Rangoon, hade hela sommaren varit en beständig hård för dödande febrar, Rangoon hade blifvit ett ödsligt, varmt, kvalmigt tillhåll för hunger, död och begrafning. Men vid början af September förändrade sig plötsligen scenen liksom genom ett trolleri. Slätternas stillastående vatten hade försvunnit, och de iklädde sig snart den yppigaste vextlighet i alla färger och skuggningar med en skönhet och rikedom, hvarom vi äfven i det frodigaste nordan icke kunna ha någon aning. Staden med sina två mil långa pålverk och trähus, numera icke någon öken uppfylld med döende, utan ånyo uppfylld med flyktade och nya infödingar under engelskt beskydd, utbredde sig åt alla kanter i öfverskådliga blomstrande paradiser, frukt- och blomsterträdgårdar och böljande fält. Till och med ännu kvarvarande vattensumpar hade öfverdragit sig med en grön, blommande, men bedräglig yta. Det mest förtrollande företedde flere rader små kullar, på hvilka den ofantliga Schœ-Dagon-pagodan i all sin glänsande prakt framlyser.

Uti Rangoons hus var det åter ett beställsamt lif, de tillslutne och öfvergifne salubodarne öppnades och putsades åter under de flitige och pratsamme Kinesernes beställsamma händer. Till och med trakten och klostren blefvo åter trefliga, i synnerhet de senare, emedan det icke gifves någon gladare, muntrare och lustigare människoklass, än de gula Birmaniska presterna.

Jag (en engelsk officer) befann mig efter en långvarig sjukdom på bättringsvägen och begagnade efter förmåga den herrliga naturen med dess balsam, som hon nu i stället för febergift utspridde åt alla kanter. Min doktor inbjöd mig en dag att åse begrafningsceremonien efter en mycket berömd prest. Hela trakten var i en glad rörelse, ty förberedelserna till denna festlighet hade blifvit träffade i stor skala, änskönt äfven mindre berömda personer icke sällan blefvo begrafne med den största, muntraste

ståt*). Kroppen blef på öfligt sätt balsamerad och derefter öfverdragen med en hinna af smält vax, för att kunna behållas tills förberedelserna för dess förövigande blifvit iordningställda. Dessutom lade man utpå denna vaxhinna en tunn förgyllning af bladguld. I detta tillstånd väntade han fyrverkeriet, som skulle begrafva, d. v. s. öfverföra honom till evigheten.

Festdagen var äntligen kommen och med den min doktor, som tillika bragte mig den fägnessamma underrättelsen, att han för oss hyrt platser på en af de få tillätne elefanterna. Skådeplatsen för högtidligheten var en stor slätt, som sänkte sig mot hafvet, beherrskad af en förfallen och till fästningsverk förvandlad pagod. Vi trängde oss fram emellan täta människomassor, som redan uppställt sig, änskönt processionen med liket ännu icke hunnit omkring staden, och intogo våra platser på elefanten, hvilken från första ögonblicket icke tycktes vara vid det bästa lynne. Den helt och hållet förgyllda likkistan visade sig slutligen på en hög ställning af trä, rikligen betäckt och behängd med tänkspråk, utskurna i guldpaper. Härifrån ställdes den på en mycket hög likvagn. En stor mängd prester och andra Birmaner drogo med flaggor och fanor och förgyllda afgudabilder omkring vagnen; gossar och flickor dansade och sjöngo lustigt rundt omkring detta slags katafalk. Då vår mahout (elefantens vaktare och ledare) hade drifvit sitt vresiga djur närmare, märkte vi, att de i likvagnen ställda afgudabilderna voro tätt späckade med fyrverkeripjeser, raketer o. s. v. En skara gula prester stodo packade rundt omkring; i deras närhet glittrade fem à sex stora Tiis (parasoller), under hvilka de förnämsta öfverhetspersonerna dolde sig för solens strålar och mängdens blickar. Det vackra könet var icke serdeles representeradt. Utom några äldre fruntimmer här och der träffade mina ögon blott några ungdomliga ljusgula varelser med den besynnerligaste hufvudbonad, prestinnor och nunnor af den buddhistiska religionen. Tätt bakom likkistan stod en laddad kanon, för hvilken en stor plats

*) Det är blott de fattiga som begrafvas; rika och berömda döde brännas.

hölls ledig, utan att vederbörande dertill tycktes behöfva stor svårighet.

Under tiden hade vår elefants förargliga lynne uppenbarligen varit i tilltagande, så mycket mahouten än bemödade sig att lugna honom. Efteråt fingo vi äfven veta orsaken: hans egentliga ledare låg sjuk på sjukhuset, och den nye, som förde honom, kunde han icke tåla, emedan denne icke förstod att riktigt leda honom. Äntligen framgnällde signalen ur ett mycket förstämmt horn. Kanonen dånade långt bort öfver slätten, raketer och svärmare hväste och fräste och kreverade åt alla kanter, och det oljade träet uppladdrade i kvalmiga flammor och qväfde mängdens stojande glädjehrop. Detta dref också vår elefants dåliga lynne till det yttersta. Med rasande hastighet störtade han sig frustande igenom den skrikande mängden och den tjocka röken, och skulle genast hafva skakat ned mig från min plats, hade icke så väl jag, som de kuddar, på hvilka jag satt, varit fastsurrade med tåg. Snart hade han hela den kvalmiga, fladdrande högtidligheten bakom sig och stormade fram med förfärliga trumpetljud — det säkraste tecken till elefantraseri — i ljungande galöpp alltid rakt fram öfver den blomstrande, yppiga vegetationen. Oaktadt min ångest hade jag dock sett högtidlighetens hufvudakt, likkistan och likets uppgående i tusentals atomer i luften, hvarest den själlösa kroppen i alla fall fann en mera passande graf, än i jorden, som endast långsamt upplöser och till nytt lif framkallar det emottagna stoffet.

Då jag åter ordentligen kom till mig sjelf och öfvertänkte min farliga, skakade, hejdlösa belägenhet, såg jag tillika, att bakom mig hade min doktor och öfriga ryttare jemte samtliga kuddar försvunnit. Jag och mahouten voro ännu de enda lekbollarne för den i raseri framilande och trumpetande elefanten. Jag höll mig krampaktigt fast vid tågen, och mahouten hade uppenbarligen öfvergifvit hvarje försök att styra eller blidka djuret. Äfven han sysselsatte sig blott med ansträngningar att hålla sig fast i sadeln. Snart kom denna rasande djurkoloss inom området af buskar och träd, hvilka knastrade och brakade under hans framtagande, som om de bestått af tunna, torra risqvistar. Större grenar, som voro

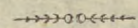
honom i vägen, afryckte han under trum-petsmattrande, som om de blott varit trådändar. Min största ångest var, att plötsligen blifva borttryckt af någongren, i synnerhet hvar gång han så som nu störtade löst emot ett ofantligt träd.

Här stannade han för första gången, fnyste, rörde på sina stora slokande öron och tycktes fundera, men icke länge. Hans snabel svängde sig uppåt som en pipa, fattade mahouten och slungade honom upp i trädkronan såsom ett barn skulle hafva kastat en fjäderboll. Mahouten skrek förfärligt och gjorde derjemte ett så fasligt buller i trädkronan, att man tydligen kunde förstå att han fått nog för att önska att få stanna deruppe. Då elefantens slutligen öfvertygat sig, att han var befriad från sin plågoande, gaf han sitt bifall öfver denna sakernas förändring tillkänna genom ett egendomligt gnällande ljud, hvarefter han lugnt fortsatte marschen med mig. Nu trodde jag mig också förstå orsaken till hans uppror, nemligen ett blödande sår bredvid örat, den ömtåligaste delen, och som mahouten med sitt spjut plögade kittla, för att drifva på honom. Mahouten hade alltför flitigt begagnat spjutet och derunder upprifvit ett äldre sår.

Det stackars djuret var nu fullkomligt lugnt och spatserade godmodigt omkring, för att utsöka sig det bästa från det af naturen rikligen uppdukade bordet. Jag öfvertänkte, huru jag skulle kunna begagna ett sådant tillfälle för att glida ned på den sumpiga, mjuka marken under mig, utan att ånyo förolämpa min herre och mästare, och huru jag sedan skulle återfinna vägen tillbaka; ty jag var nu helt och hållet okunnig om i hvilken riktning jag skulle söka Rangoon, tills en egendomlig birmanisk lukt erinrade mig om närheten af ett tak, under hvilket denna lukt egentligen var hemmastadd. Byn lefver uteslutande af beredandet af Gnapee eller Balischong, ett slags klister, hvilket icke blott skall simma på alla soppor, utan bildar den ofelbara beståndsdelen och den outhärligaste kryddan vid hvarje birmanisk måltid, således utgör den senapen till köttet, såsen till fisken, smöret till brödet, brödet till smöret, kaviaren till ap-titens retning, och maten, för att stilla den väckta aptiten. Denna öfverallt

tillstädesvarande, till allting nyttiga gnapeen består af — ruten fisk, i synnerhet en sort saltsjöfisk, som, sedan den öfvergått i förruttelse, torkas i ugnar, stötes, hopblandad med lök, salt och andra kryddor i mortlar, nedpackas i krukor, öfvergjutes med het ätiska, tilltappes och derefter säljes. Dock låter man massan först stå en tid öppen, ju längre desto bättre, innan man hermetiskt tilltapper kärnen och bringar den i handeln. Lukten af denna nationalkrydda är utomordentligt skarp och egendomligt genomträngande, men smaken ännu värre, så att jag måste taga allt mitt mod tillhjälp, då jag första gången nödgades smaka derpå.

(Forts.)

Lamartine.

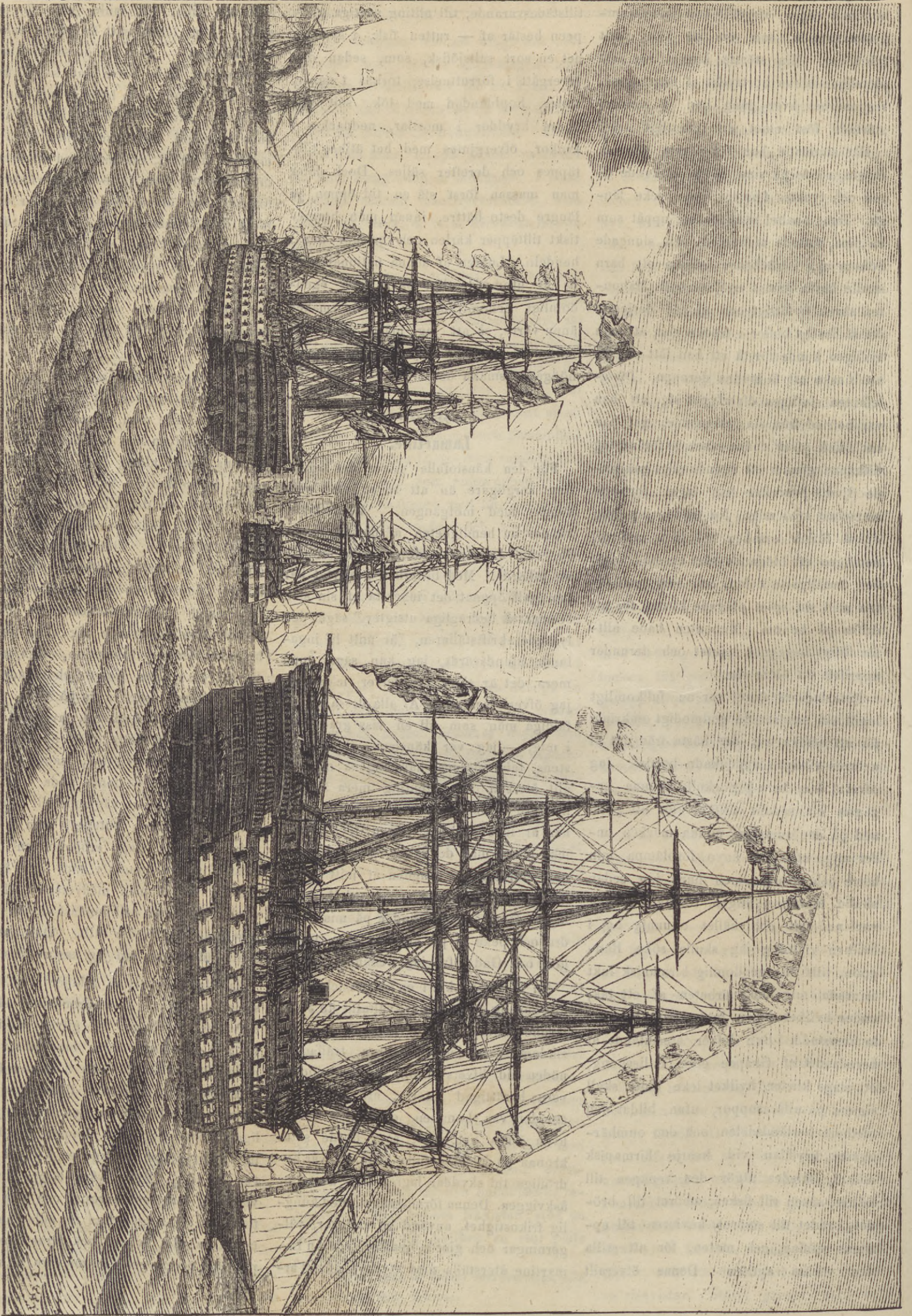
För den känslofulle gifves det ingenting sorgligare än att se en stor man kämpa med motgången. Allmänheten känner nu hemligheten af det hårda öde, som Lamartine dessa sista år haft att uthärda. Med bitterhet i hjertat har han själf öppnat det innersta af sin själ. "Under så bedrägliga utsigter," säger den lysande skriftställaren, "är mitt lif ingalunda afundsvärdt, jag kan säga ännu mera, det är slut: jag lefver icke mer, jag öfverlefver mig. Af alla dessa mångfaldiga män, som till en viss grad lefde i mig, — jag var känslans, skaldekonstens, talarestolens, handlingens man, af allt återstår nu ingenting mera än den litteräre mannen. Och den litteräre mannen är icke lycklig. Åren trycka mig icke ännu; men de räkna mig. Jag bär med större möda tyngden af mitt hjerta, än af mina år. Som spökerna i Macbeth, lägga dessa år sina händer på min skuldra och peka ej på kronor, men på en graf och Gud gifve jag redan låg deri."

En dyster önskan! en klagan icke mindre sorglig, icke mindre värtalig än Jobs! Denne man, utrustad med allt, snille, rikdom, samtidens beundran, träffad af nöden vid lifvets afton, då man borde vara berättigad att tro, att för honom stunden var kommen, då kan kunde få hvila i ära och fred, som borde sätta kronan på hans ärofulla bana. I vår bedräfliga tid skyddar lagren icke mera för åskviggen. Denna förmögenhet, med kunglig frikostighet, använd på almosor, välgörningar och gjorda tjänster, vill nu Lamartine återställa med styrkan af sitt ar-

bete, sin vilja, sitt snille, icke för sig själf — hans lefnadssätt är ytterst enkelt och indraget — utan för dessa landbrukarefamiljer, som hafva satt sitt förtroende till honom, som lefva genom honom och hvilka skulle bli förskingrade genom hans obestånd. Om han strider med så mycken envishet, om han med ett sådant mod fortsätter detta jätte-arbete, vid hvars föreställning äfven de vid själsarbeten mest vane måste häpna, så är det derföre, att han känner, att han satt sin ära i pant i denna strid, der han kämpar som Jacob med engelen. För honom gifves det intet alternativ emellan döden och hans bemödande att lyckas; han måste segra.

Lamartines vänner, alla som ega den företrädes-rättigheten att på nära håll se denne utmärkte man, så enkel i sin storhet, så tillgifven dem han älskar, och som på sina läppar aldrig haft ett bittert ord emot människorna, hans vänner, säger jag, kommo en dag tillsammans och föreslogo, att till hans förmån öppna en nationalsubskription. Tidningarne voro färdiga att understödja denna patriotiska tanke. Journal de Debats, Le Siècle, la Presse, le Constitutionel, le Pays, l'illustration förklarade sig alla, för att befordra denna subskription, vilja vända sig till en million läsare och täflade om äran att först inskrifva sig på listan. Men jag ser ännu den åtbörd, hvarmed Lamartine afböjde detta offer af sina vänner. "Ingen subscription," sade han, "jag tviflar icke på mitt lands goda vilja, jag är säker att edert vädjande till allmänheten skall blifva antaget, men hvarje gåfva af detta slag, erbjuden en man, måste förringa honom i hans egna ögon, och jag vill dö med medvetandet af min värdighet. Jag vill endast hafva mitt arbete att tacka för allt. Det ensamt skall rädda mig, om jag kan räddas."

Emedan Lamartine afböjer den subskription, hvari hela Frankrike skulle hafva velat deltaga, så gifves det icke, för alla dem, som hafva bibehållit värdnaden för spillet, för alla dem, som ännu påminna sig hans gjorda tjänster, ej mer än ett sätt att komma den store olycklige mannen till hjälp. Lamartine offentliggör för det närvarande en kurs i litteraturen. Mätte våra läsare, hvilka vi aldrig förgäfvades anropat och som alltid visat sig tillgängliga för ädla känslor, mätte de alla, hvilken ock deras fana och politiska öfvertygelse än må vara, nu med-

"Wellington" och "Royal George" vid Spithead

De simmande batterierna vid Portsmouth.

verka till framgången af detta arbete, som är vår tids ypperste författares sista ansträngning och sista förhoppning. Bereden honom lugna dagar, må han ha er att tacka för hvilat och ljusare utsigter i utbyte för de angenäma stunder han beredt eder och för de tjänster, som han gjorde eder under svåra tider, tjänster hvilka historien, rättvisare än samtiden, aldrig skall glömma. Om, bedragen i sina förhoppningar, om oakadt alla dessa bemödanden, Lamartine, dukande under i denna kamp, skulle tvingas att begära en tillflykt hos ett annat parti, hvilken skymf för Frankrike! hvilka samvetsförebåelser för oss alla! hvilket knot af efterverlden!

Jag är ej bemyndigad att tala på detta sätt, och jag vet ej om Lamartine gillar alla mina ord; kanske skall han tycka, att jag går något för långt i mina förtroenden, men jag erkänner, att jag helt naturligt ger vika för den rörelse, som beherrsakar mig. Jag har sett Lamartine vid arbetet; jag har anat alla smärtorna i detta stora hjerta, som aldrig beklagat sig. Jag har öfverraskat honom vid hans dagliga arbete, som börjar kl. 4 på morgonen, i denna lilla kammare, som af tecknaren är troget återgifven och jag har sagt till mig sjelf: denne store man, hvars namn flyger från mun till mun, ifrån den ena ändan af Europa till den andra, denne inspirerade sångare, denne lysande talare, denne ärans man, som hela världen afundas, är olyckligare än den ringaste af oss; och se der orsaken, hvarföre jag har försökt att i läsarens själ framkalla de känslor, som jag ej kunnat motstå. Om jag har sagt för mycket, må Lamartine förlåta mig, och om han finner min vänskap öfverskrida anständighetens gränser, hvad gör det? om blott läsaren förstår mig.

Edmond Texier.

Revyen öfver flottan vid Spithead.

De jättelika ansträngningar, som engelsmännen under senare åren gjort, för att bringa sin flotta till en höjd af magt och anseende, hvaraf ingen sjömagt, så länge världen stått, varit i besittning, blefvo å ena sidan verksamt understödde af de enorma penningemedel, öfver hvilka staten och folket ha att förfoga, å andra sidan af de erfarenheter, som hafvets ingenjörer hade tillfälle att insamla under flottans första utflykt till Östersjön.

Det första betydande företaget, som skulle afse flottans förstörade angreppsförmåga, var byggandet af de begge skrufångarne "Wellington" och "Royal Georges," hvilka i trenne rader egde ett antal eldgap, som man hittills blott hade sett på de största lineskepp. Man förenade i dessa simmande bälverk seglande fartygs företräden, som bestå uti utrymme och kraften af kanonernas antal, med ångarens, som lättare och hastigare rör sig, vare sig för att skifta bredsida, rycka fram eller tillbaka. Kampen med Ryssland, som icke var något öppet sjökrig, utan ett ständigt kustangrepp, visade emedertid snart, huru otillräckliga till och med den största mängd krigskepp, den förträffligaste besättning, det starkaste byggnadssätt, de verksammaste förstörelsemedel voro, då det gällde ett anfall på kuster, som voro skyddade genom hafvets grundhet och genom stränder, som utgjorde bröstvärn af granit. För att afhjelpa detta hinder utfunderade man ett medel, hvarigenom de till kustangrepp begagnade kanonbåtar, utan att blifva mera djupgående, blefvo i stånd att bära en större tyngd af kanoner och dock icke höja sig så mycket öfver vattenytan, att de blefvo ett lätt mål för strandbatterier. Således föll man på ideen att bygga såkallade simmande batterier, hvilka väl hafva en ytterst plump och ovig form; men som med sina jernväggar kunna uthärda mången kula, under det de äro i stånd att gå kusterna så nära, att de kunna åstadkomma förfärliga förödelse. Fredsslutet har beröfvat engelsmännen nöjet att se dessa nya krigskepp praktiskt begagnade mot Ryssland, och den af dessa vid Portsmouths kuster utförda manöver var i alla fall blott en ringa ersättning för den triumf, de hade lofvat sig under sommaren detta år.

Londons Bryggerier.

Revue Britannique innehåller efter Frasers Magazin en omfattande artikel öfver Londons Bryggerier, ur hvilken vi låna följande äfven för våra läsare säkert icke ointressanta notiser.

År 1853 bryggde enligt uppgift ur den offentliga skattlängden:

	Quarter.
Truman, Hanbury, Buxton & C:o	140,090.
Barklay, Perkins & C:o	129,382.
Meux & C:o	66,509.
Peid & C:o	63,450.
Elliot, Watney & C:o	39,131.
Mann, Crosman & C:o	34,730.
Taylor, Walker & C:o	22,110.
Goding & C:o	17,515.
Courage & C:o	16,481.
Wood & C:o	12,484.
Tubbs, Wilks & Cowell	9,615.

Den störste af alla dessa anstalter är, så som det redan visar sig af massan af dess tillverkning, Truman, Hanbury, Buxton & C:nis. Allting har i detta bryggeri jettelika dimensioner, och den 6 fot långa, skulderbrede arbetaren som skjuter kärnan, tyckes bredvid de ofantliga karen som en pygmé. Alla bekanta storleksförhållanden försvinna och man tror sig liksom Gulliver förflyttad till Brobdignarnas rike. Hvilken annan känsla kan en människa förnimma, som medelst jernstegar gör en verklig resa kring bryggfatens ring, och från deras öfre kant blickar ned till botten af desamma som i en svindlande afgrund. De två stora bryggpannorna rymma hvardera 800 fat.

Ångan är dessa ofantliga massors rörande kraft; ångan aflastar kornet och humlen från vagnarna; ångan lyfter denna material upp på vindarna; ångan reser faten och sköljer dem, underhåller elden, omrör med en ofantlig sked maltet och humlen samt pumpar dag och natt bryggdfloderna ur ena delen af byggnaden till den andra.

Sedan maltet är mäskadt pumpas det upp i en stor kopparkittel och genomkokas här med humlen. Bryggeriet har 5 dylika kittlar och hvar och en af dessa rymmer 3 till 400 fat. Ofta förbrukas på en dag öfver 2 tons humle. Ur dessa kittlar pumpas ölet upp i kylbäcken, till hvilka man stiger uppför trappor som i ett kyrktorn. Har man hunnit till öfversta steget, öfverskådar man ett svart haf, som har en yta af 32,000 kvadratfot.

Faten, hvaruti man förvarar ölet, äro högst besynnerliga. Af dessa uppbäras 134 af starka jernpelare och innehålla icke mindre än 3,500,000 gallons öl. — För lidet år producerade detta bryggeri 400,000 fat ale och porter, eller ungefär 9 millioner kannor mera än som erfordrades för att göra ett lineskepp om 74 kanoner flott.

Vattnet till detta bryggeri lemnas af en artesisk brunn, som har en djuplek af 520 fot.

Ölet lemnas kunderna i vanliga ankare; af dylika eger Hanbury 84,000; nytt kostar hvardera en guinée, och således erfordrar blott denna ena affärsmaterial ett kapital af 84,000 pund sterling.

För att bringa ölet till kunderna eger bryggeriet 130 de starkaste och skönaste hästar.

Arbetarepersonalen för detta bryggeri består af följande individer:

Bönder och eldare	35.
Arbetare på vindarne	7.
Magasindrängar	30.
Åkaredrängar	80.
Stalldrängar och smeder	21.
Tunnbindare	66.
Justerare och handverkare	17.
Timmermän och tegelslagare	32.
Vagnmakare	4.
Målare	18.
Murare	40.

Tillsamman 359 pers.

Den högre personalen, anställd vid inrättningens ledning och försäljning, är häruti icke inberäknad. Chefskapet för de olika göromålen är fördeladt på inrättningens associés; dessa äro åtta, af hvilka sex taga verksam del i affärerna. Öfver vigtiga angelägenheter afgör en generalförsamling; dock blir hvarje associé ansvarig för sitt särskilda departement.

Efter de sex cheferna följa tjänstemännen i de olika departementerna. Af de sistnämnda finnas 40 af olika grader. Bland dessa är en arkitekt, ingenjör och uppsyningsman öfver arbetarne.

Alla arbeten drivas som sagdt medelst ånga, och denna lät förr röken uppstiga genom 16 ofantliga skorstenar; men redan 1848 hafva direktörerna använt den Juckeska apparaten till rökens uppfångande och förbränning vid en af skorstenarna, hvilket sedermera genom parlamentsbeslut blifvit ålagdt alla ångfabriker; småningom anbragtes apparaten äfven vid de öfrige skorstenarne, och utom den stora fördelen i allmänhet som detta åstadkom, blef följden häraf en mycket betydlig besparing i det årliga förbruket af brännmaterial. Besparingen uppgick:

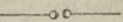
Den 1 Juli 1848 till	69 P. St.
” ” 1849 ”	631 ” ”
” ” 1850 ”	1,606 ” ”
” ” 1851 ”	1,925 ” ”
” ” 1852 ”	1,906 ” ”
” ” 1853 ”	2,200 ” ”
	8,337 P. St.

Anläggning, reparationer m. m. kostade 3,350 ” ”
Öfverskott 4,987 P. St.

i besparing sedan den tid då apparaten kom till användning, och för närvarande uppgår den årliga besparingen till mer än 2,000 pund sterling.

Bryggeriet eger ett bibliotek om 2,000 band till begagnande för arbetarne, och det skall flitigt anlitas till läsning i hemmet. Inrättningen har äfven en egen sparbank för sina arbetare och det är redan insatt öfver 12,000 p. st. af arbetarepersonalen, under det att de bättre lönade embetsmännens insättningar upptaga en vida högre summa.

För arbetarnes barn finnes en god rymlig skola, hvarest öfver 1,000 barn undervisas.

Återblick.

De utländska nyheterna inskränka sig till en temligen oviktig fortsättning af hvad man förut vet.

Erkehertig Ferdinand Max lemnade Paris den 28:de Maj. Barndopet blir den 14:de i innevarande månad. Polackar, som äro bosatte i franska hufvudstaden, hafva öfverlemnadt grefve Walewski en adress, hvori de protestera emot att Polens angelägenheter helt och hållet blifvit förbiseddade vid kongressen. Man anmärker som ett tidens tecken, att Belgiens gesandt nu mera icke inbjudes till hovets förlustelser i St:t Cloud. De inflytande medlen efter försäljningen af orleanska godsens skola användas till inrättande af två stora hospitaler, det ena i Vincennes för arbetare, som äro rekonvalescenter, det andra i Vezinet-skogen vid St:t Germain för arbetare, som blifvit invalider. En del af staden Lyon med hela dess omgifning är genom en förfärlig öfversvämning satt under vatten. Kejsaren har genast begifvit sig dit, att sjelf leda de anstalter som skola vidtagas mot olyckan.

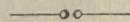
I England hållas möten till följe af militärmusikens inställande om söndagarne i Londons parker. Man har redan genom opinionsyttringar bragt saken derhän, att enskild musik på söndags-eftermiddagen den 25 Maj fått utföras i Hyde samt Victoria Park, utan att polisen därför sökt lägga minsta hinder i vägen. Förvecklingarne med Amerika hafva antagit en så hotande form, att man hvarje dag väntar de diplomatiska förbindelsernas upplösning. "Times" föreslår czaren till skiljedomare i sista instansen.

Ryssarne hafva angripit tscherkesserna, sedan dessa förgäfves vändt sig både till Turkiet och Frankrike att finna hjälp. Den utmärkte general Murawiew opererar emot dem. Czarväldets undervisningsanstalter kommer att ställas under kejsarens omedelbara uppsigt. Protokoller beträffande förvaltningen af högskolorna hafva redan föreslagits kejsaren. På en adelsbal i Warschau har Alexander i ett tal utlofvat glömska af det förflutna och allmän amnesti, med undantag för sådana individer, som ännu öppet visa fiendtliga tänkesätt mot regeringen. Enkekejsarinnan konvojerar på sin resa till Palermo af ett 96 kanoners linieskepp samt två fregatter och korvetter. Det skall kännas nymärligt för ryska flaggan, att åter få låta blåsa på sig.

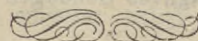
På förslag till den efter Atterbom lediga professionen i estetik och modern litteratur vid Upsala universitet äro uppförde: Malmström, Böttiger och Ljunggren.

Korvetten af Chapman skall utrustas för en expedition under 11 månader i aflägsnare farvatten. Tillika kommer den att hemföra från Italien Fogelbergs för statens samlingar inköpta talrika modeller till af honom utförde konstverk.

Efter långvarigt regnande ha vi ändtligen att fröjda oss åt blå himmel och strålände sol. Böljorna komma med lustig fart från vida hafvet indansande i hamnen. Men — "det blåser kallt, kallt väder ifrån sjön." B.

Sparfvarne såsom insektsfångare. Huru stor förödelse sparfvarne anställa ibland insekter och maskar kan man finna af en beräkning, den Bradley, professor i botaniken vid universitetet i Cambrigde, gjort och lemnat åt offentligheten. Enligt hans uppgift åtgå nemligen 3,300 larver i veckan till föda för ett enda par sparfvars ungar. Hvarje sparf, som har ungar, flyger 20 gånger i timman till boet, att mata dem. Denna omsorg delas af både hannen och honan. Ungarne få sålunda hvarje timma 40 munsbitar. Antager man nu, att sparfparet dagligen 12 timmar provianterar, så upphemtar det hvarje dag 480 portioner eller 3,360 larver i veckan med förutsättning, att blott en larv i sender fångas och bortföras; men oftast medfölja flera larver på en gång, hvarigenom antalet blir ännu större.

Lamarines arbetsrum.

Härmed följer Romanbihanget: "Ellen," pag. 177—184.

Nästa No utgifves Söndagen d. 15 Juni.

C. PETERSENS OFFICIN 1856.